

# ailem

**RAMAZAN'I  
NASIL İHYA  
EDEBİLİRİZ?**







# Pembe

## Triko

by gürcanlar

**Merkez:** Fevzi Çakmak Mah. Hüdai Cad.

No : 55 Karatay / Konya

Tel : +90.332.342 56 14

Fax : +90.332.342 52 85

[www.pembetriko.com](http://www.pembetriko.com) • [info@pembetriko.com](mailto:info@pembetriko.com)

**Konsept Mağaza:** Kipa Alışveriş Merkezi

1.Kat No: 12 Selçuklu / Konya

Tel : +90.332.247 62 66



Vilma

"Mobilyanın parlayan yıldızı..."

S.Mobelle®

Rahatlık ve güven veren  
evinize siz de hayat verin





## İÇİNDEKİLER

Ramazan'da neler  
yapabiliriz? ■ 4

Ramazan'da trafik  
kazalarına dikkat! ■ 6

Hakimin 4 suçu! ■ 8

Ramazan'ı nasıl ihya  
edebiliriz? ■ 10

Oruç, ruhumuzun  
gıdasıdır ■ 14

Dimrit: Kendimi bir  
tüy kadar hafif  
hissediyorum ■ 18

Genler ve Haşır u  
Neşr ■ 26

Dr. Can sizlerle ■ 30

## Oruç bizi tutar!

İmsak kelime olarak “tutmak” demek. İmsak vakti de aslında “eline, beline ve diline” hakim olmanın vakti. Orucu, âzâlarımızla tutarız; ama aslına bakılırsa oruç bizzat azalarımızı “tutar”. Onlarla günaha girmemize engel olur. Cennetlere layık bir hâl üzereyken, yanıp şaşırıp da kazanma kuşağında kaybetmemize perde olur.

Oruç nefsin körüklediği kötülüklere karşı zırhtır, kal-kandır. Orucu gözümüzle de tutarız ve oruç gözümüzü tutar. Orucu dilimizle de tutarız ve oruç dilimizi de tutar. Elimiz, ayağımız ve en önemlisi kalbimizle tutarız orucu ve oruç tüm bu azalarımızı sımsıkı sarar, ilahi rahmetle koruma altına alır.

Sadece aç kalmak değildir oruç. Aç kalıp da eziyet çekmek de değildir. Sürekli baş kaldıran, kendi başına hareket etmeye çalışan, hâlâ “rububiyet” iddiasında olan, fırsat buldukça “ayrılıkçılık” yapmaya çalışan nefsin terbiye edilmesi, teslim bayrağını çekmesi gereken bir zaman dilimidir. (Bu nefis de, başkalarının değil, bizzat bizim nefsimizdir!)

Orucun en önemli hikmetlerinden biri de açlık ve sıklıkta içinde olan bütün Müslüman kardeşlerimizin acılarını hissetmek, onların sıkıntılarını paylaşmaktır. Mümin olarak

ilgi alanımızı daraltmamalı, tüm İslam milletine duacı olmalı, belaların kalkması için dua etmeli, tüm Müslümanların dertleriyle dertlenmeliyiz.

Maddi imkânlarımız sınırlı içindeki tüm Müslümanlara el uzatmamız için yeterli olmayabilir. Ama hiç olmazsa düşünce ve ilgi sınırlarımızı, dua iklimimizi daraltmamalıyız.

Dünyanın her neresinde olursa olsun bütün Müslümanlar bizim kardeşimizdir.

Ramazana yine acılar ve sıkıntılarla giriyoruz; ama ümitsizlik yok. Çünkü her gecesini Kadir bileceğimiz, hadis-i şeriflerin ifadesiyle duaların ve göz yaşlarının en önemli şifre, müminin en büyük silahı olduğu anlar idrak edeceğiz. Müjdelerle ümitvarız ve onlara sarılacağız.

İmkânı iyi olanların zor durumdakilere yardım etmesinden hadis-i şeriflerin ifadesiyle ancak şeytanlar hoşlanmazmış. Verilmemesi için her gerekçeyi kalplerde oluşturmaya çalışırlarmış. Evet, demek ki, müminlerin her türlü imkansızlığa rağmen dayanışması huzursuzluğa yelken açmış bu gibi “canlıların” da normal olarak rahatını kaçınıyor. Bu mübarek ayda onları üzmeyle devam etmekte fayda var değil mi?

Ramazanın kutlu olsun.

**ZAMAN** ailem

23 EYLÜL 2006 CUMARTESİ SAYI: 198

Feza Gazetecilik A.Ş.  
Adına İmtiyaz Sahibi  
Genel Yayın Müdürü  
Yayın Danışmanı  
Yayın Editörleri

Katkıda Bulunanlar

Tasarım  
Kapak Fotoğrafı

Sorumlu Müdür ve Yayın  
Sahibinin Temsilcisi  
Reklam Satış Yöneticisi

Yayın Türlü

Ali Akbulut

Ekrem Dumanlı

Hamdullah Öztürk

Serhat Şeftali  
Mustafa Aydın  
Şemsinur B. Özdemir

Ali Demirel

Süleyman Sargın

Mehmet Şimşek

Onur Çoban

Ali Odaş

M. Süleyman Başaran

s.basaran@zaman.com.tr

0 212 454 82 25

Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul  
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr  
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisi

<http://ailem.zaman.com.tr>

Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Serhat Şeftali

s.seftali@zaman.com.tr

الْخَيْرُ عَادَةٌ وَالشَّرُّ لَجَاجَةٌ

El-hayrû âdetün ve's-  
şerrü lecâcetün

"Hayır, alışılmış bir davranıştır; şer ise, inatçılıktır."

# Ramazan'da neler yapabiliriz?

Kalplerimizin heyecanla çarpacağı, sevinçlerin, mutlulukların, paylaşmanın, ibadetin, tesbihatın ve daha nice güzelliklerin zirveye çıkacağı Ramazan ayının atmosferi içine girmiş durumdayız.

Ramazan günleri, tam da sıkıntıları rahmetle, güzellikle, sevgiyle savma günleri olmalı bizler için. Kainatın Efendisi (sas), Ramazan ayından övgüyle söz etmiş; bu ayda şeytanların bağlanacağını, yapılan hayır ve hasenatın kat kat karşılık bulacağını müjdelemiştir. Gelin, bu mübarek günlerde ailemize, akrabalarımıza, komşularımıza Ramazan'ın gelişini hissettirelim.

Dostlarımız, Ramazan'ı sıradan bir karşılama yerine, heyecanla ve sabırsızlıkla beklesin. Peki acaba neler yapabiliriz?

- ◆ Çocuklarımıza, eşimize, anne-babamıza, sevdiklerimize küçük bir Ramazan hediyesi takdim edebiliriz.
- ◆ Evimizin çeşitli yerlerine asacağımız

küçük notlarla Ramazan'ın gelişini doğaya yaşayabiliriz. Özellikle çocukların odasına asılacak, konfetilerle süslencek Ramazan mahyaları, 'Hoşgeldin Ya Şehr-i Ramazan', yazıları onlara bu ayın bereketini ve önemini daha iyi anlatabilir.

- ◆ Çevremizdeki fakirleri araştırarak tanıdığımız zenginlere iletebilir, imkanımız varsa kendimiz de yardımcı olmaya çalışabiliriz.

- ◆ Teravih namazlarını kaçırmamaya çalışır, mümkünse çocukları da alıp, her akşam başka bir camide kılmaya gayret edebiliriz.

- ◆ Gündüzleri işe, okula gidip gelirken vaktimizi boşa geçireceğimize, salavat getirebilir, bildiğimiz duaları ve zikir sözlerini tekrar edebiliriz.

- ◆ Zekat için belli bir ay söz konusu değil. Ancak durumumuz iyi ve zekat vermemiz gerekiyorsa sevapların 1'e 10, 1'e 70 hatta 1'e 700 verdiği bu kutlu zaman dilimlerine denk getirip, o borcumuzu da eda edebiliriz.



## İftar duası

*Bismillahi ve'l hamdü lillâh. Allâhümme leke sumtû ve alâ rızkıke eftartû ve aleyke tevekkeltû, Sübhâneke ve bi hamdike tekabbel minnî, inneke ente's-semiul alıym.*

Allah'ım! Senin için oruç tuttum, Senin rızkınla orucumu açtım. Ancak Sana tevekkül ettim. Seni hamdinle tesbih ederim. Allah'ım Benden kabul buyur. Çünkü Sen işiten ve bilensin."

## Reyyan kapısından kimler girer?

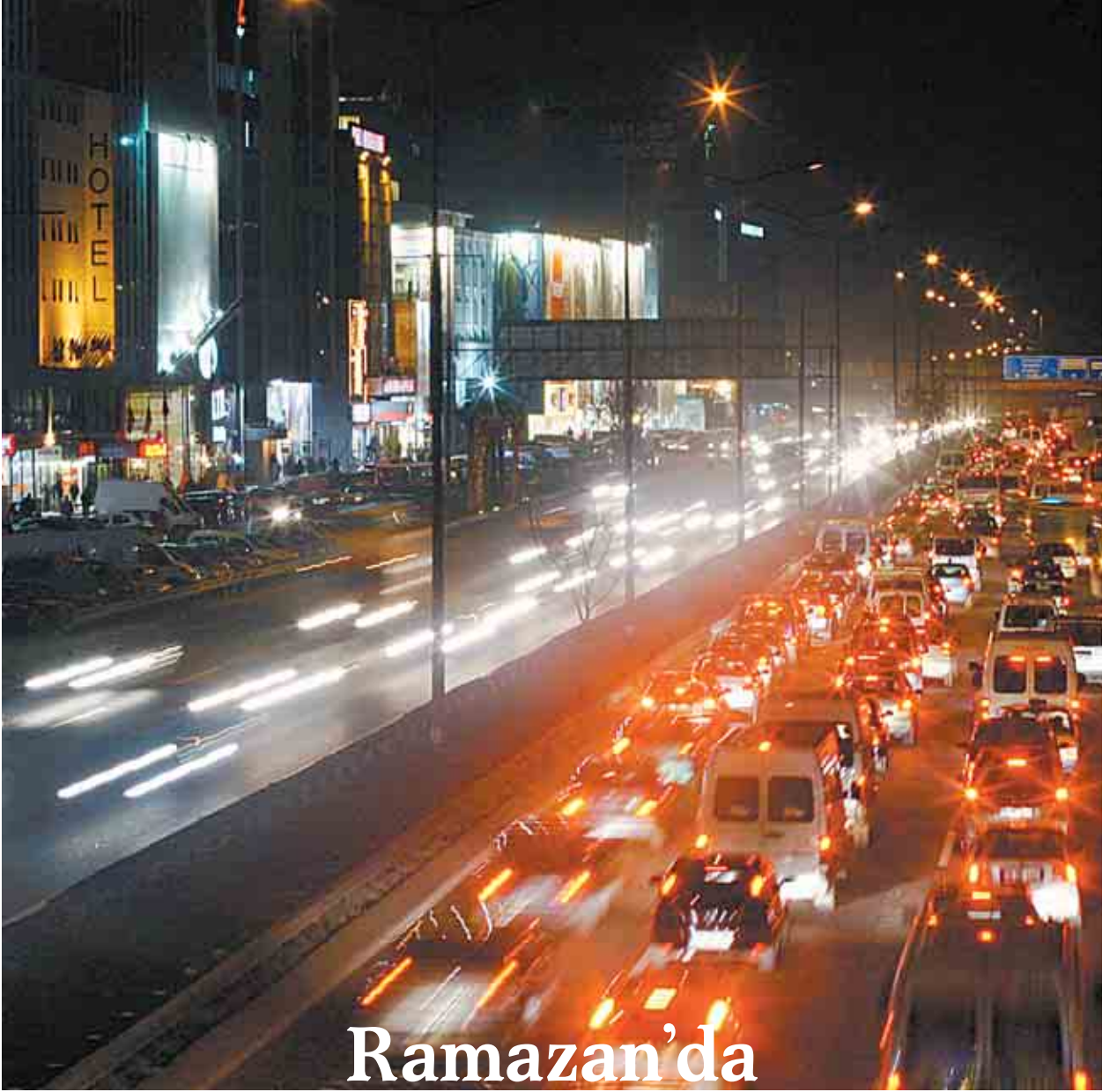
Sehl İbnu Sa'd (ra) rivayet ediyor. "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır. Oradan sadece oruçlular girer. Oruçlular girdiler mi artık kapanır, kimse oradan giremez." (Buhari, Savm 4)

## Oruç günahlara perdedir

♦ "Oruç perdedir. Biriniz birgün oruç tutacak olursa kötü söz sarfetmesin, bağırıp çağırmasın. Birisi kendisine yakışık-sız laf edecek veya kavga edecek olursa "ben oruçluyum!" desin (ve ona bulaşmasın)." (Kaynak: Buhari, Savm bölümü)

♦ Hz. Ebu Hüreyre (radıyallahu anh) rivayet ediyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Ademoğlunun her ameli katlanır. (Zira Cenab-ı Hakk'ın bu husustaki sünneti şudur:) Hayır ameller en az on misliyle yazılır, bu yediyüz misline kadar çıkar. Allah Teâla Hazretleri (bir hadis-i kudside) şöyle buyurmuştur: "Oruç bu kaideden hariçtir. Çünkü o sırf benim içindir, ben de onu (dilediğim gibi) mükâfaatlandıracağım. Kulum benim için şehvetini, yiyeceğini terketti."





## Ramazan'da trafik kazalarına dikkat!

Sürücülerin özellikle iftar saatine doğru, kan şekerinin düşmesinden de kaynaklanan aceleci ve sabırsız davranışlar sergilemesi trafik kazalarına sebebiyet veren en önemli faktörler arasında. Yapılan araştırmalarda, Ramazan ayında trafik kazalarının yüzde

25 oranında arttığı, kazaların özellikle öğle ve iftar saatlerinde yoğunlaştığı belirtiliyor. Sürücülerin en çok "yakın takip" kural ihlalinin kaynaklanan "arkadan çarpma" ve "kavşaklarda geçiş önceliğine uymama" kusurlarını işledikleri belirtiliyor.



# ECHARPE®

PARIS



Cumhuriyet Caddesi No: 340 / 3 Osmangazi / BURSA | Tel. +90 224 220 16 44 | Faks +90 224 220 24 51

[www.echarpe.com.tr](http://www.echarpe.com.tr)

*Haz. Ömer'e (ra) bir heyet gelerek yardım istedi. Listede oranın kadısının adı da vardı. Kadıdan ayrıca şikâyet de ediyorlardı. Kadı efendinin, Haz. Ömer'i gözyaşlarına boğan 4 büyük kabahati vardı.*

■ ENİS AYDIN

# Hakimin 4 suçu!

Hazreti Ömer (ra), Humus'un ileri gelenlerine bir mektup yazıp fakirlerin listesini isteyerek yardım edeceğini bildirdi. Humuslular Şam ve civarında bulunan fakirlerin bir listesini gelip arzettiler. Halife listeye baktığında listenin başında kadı olarak tayin ettiği Sa'd bin Amir'in ismini görüp listeyi getirenleri hakiminin malî durumunu sordu. Onlar:

- Hakimimiz hakikaten gayet fakirdir. Çünkü rüşvet olacağı korkusundan, en küçük bir hediyemizi bile kabul etmiyor, dediler. Bu sözler Halife Ömer'in hoşuna gitmişti: "Allah'tan bu kadar korkan hakimimizin hoşunuza gitmeyen tarafları da vardır herhalde..." dedi. Onlar, hakimlerinden şikâyetlerinin de olduğunu ve bazı hallerinden memnun olmadıklarını söyleyerek kusurlarını şöyle sıraladılar:

1 - Vazifesine her zaman sabah namazından sonra başlaması lâzım geldiği halde kuşluk vakti gelir.

2 - Hiçbir gece aramızda görmüyoruz. O hep kendi başına evine çekilir halkla münasebet kurmaz.

3 - Haftada bir gün, evinden dışarı bile çıkmaz!

4 - Şahit olduğu bir hadise aklına geldiği zaman baygınlık gelir ve üzüntüsünden hastalanır. O hadise ise ashabdan Hubeyb'in öldürülmesidir, dediler.

Humusluların şikâyetlerini sonuna kadar

dinleyen Hazreti Ömer, onlara bir kısım erzak ve giyecek vererek gönderir. Hakim Sa'd bin Amir'i de huzuruna davet eder. Ona Humusluların bazı şikâyetleri olduğunu söyleyerek dört kusurunun sebebini sorar. O, durumunu şöyle izah eder:

"Birinci kusurum; ailem hasta olduğundan evin bütün işlerini bizzat kendim görüyorum ve bu sebepten vazifemin başına ancak kuşluk vakti gelebiliyorum, ikincisi ise; gündüzleri halk için vazife gören bir kimsenin gece olunca Hak için vazife görmesine müsaade edersiniz herhalde.

Üçüncüsü ise; sırtımdakinden başka giyecek elbisem yoktur. Haftada bir gün, giydiğim çamaşırlarımı yıkıyor temizlik işleri ile meşgul oluyorum. Hatta evimde bile üzerime alacak bir elbisem olmadığından yıkadığım çamaşırlarım kuruyuncaya kadar kimseyi görüşmeye bile kabul edemiyorum.

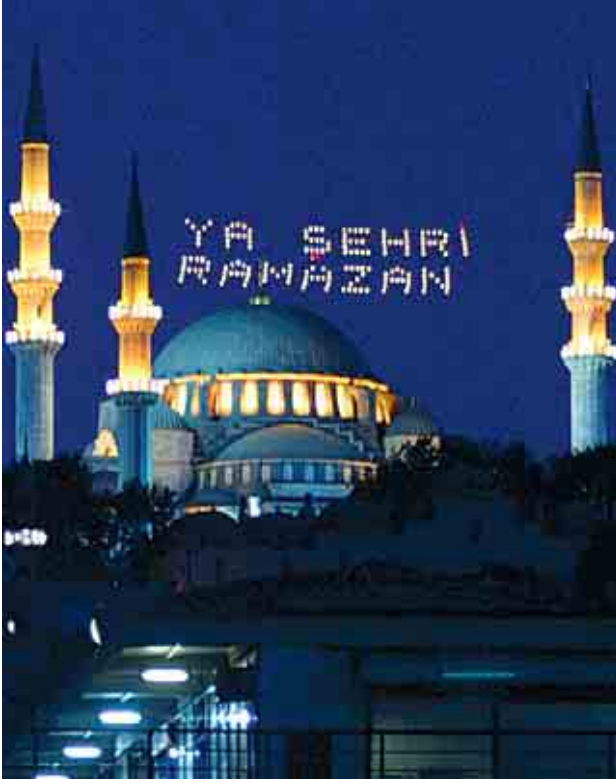
Hubeyb'in şehid edilmesini hatırlayınca bayıldığım ise doğrudur. Çünkü müşrikler Hubeyb'i asarlarken ben yanlarındaydım. Belki mâni olabilirdim, ama o zaman İslâm'la müşerref olmamıştım, sadece hadiseye seyirci kaldım. İşte bu hadise aklıma geldikçe kendimi tutamıyorum, mes'uliyetinden korktuğum için bayılıyorum, hastalanıyorum!"

Sa'd bin Amir'in (ra) bu izahatı karşısında halife gözyaşlarını tutamaz.

# ailem

## KISA KISA

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ



## Oruçlunun 2 sevinç ânı

◆ "Oruçlu için iki sevinç vardır: Biri, orucu açtığı zaman ki sevincidir; diğeri de Rabbine kavuştuğu zamanki sevincidir. Oruçlunun ağzından çıkan koku (halûf), Allah indinde misk kokusundan daha hoştur."

◆ Hz. Ebu Hüreyre (radiyallahu anh) rivayet ediyor: Resuluİlah (aleyhissalâtu vesselâm) buyurdular ki: "Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar da zincire vurulur." (Buhari, Savm 5, Nesâi, Sıyâm 5)

◆ "Bir münâdi, her gece şöyle nida edip bağırır: "Ey hayır isteyen, gel! Ey şer isteyen kendini şerden tut!" (Nesâi, Savm 5)

◆ Hz. Enes (radiyallahu anh) anlatıyor: "Resulullah (aleyhissalâtu vesselâm): "Ramazandan sonra hangi oruç efdaldır?" diye sorulmuştu, şu cevabı verdi: "Ramazanı ta'zim için Şa'bân!"

Tekrar soruldu:

"Hangi sadaka efdaldır?"

"Ramazanda verilen!" cevabını verdi."

(Tirmizi, Zekat 28).

100'ü aşkın ürün çeşidiyle...



www.gulkoy.com



Bayilik verilecek iller

İstanbul - Adapazarı - Bilecik

Bursa - İzmir - Eskişehir

Kırıkkale - Afyonkarahisar - Uşak

Denizli - Aydın - Bolu

Muğla - Düzce - Konya

Tel: 0 246 556 55 12 Fax: 0 246 556 53 02

Süleyman Demirel O.S.B İSPARTA







# *Ramazan'ı*

FOTOĞRAF: KURŞAT BAYHAN

# nasıl ihya edebiliriz?

*Yarından itibaren yepyeni bir atmosfere giriyoruz.*

*Recep ve Şaban aylarında yükselen manevi tansiyon, Ramazan'la birlikte artık yeni boyutlara taşıyor.*

## ■ MUSTAFA AYDIN

Âlemleri yaratan, mevsimleri bir yelpaze gibi etrafımızda döndürüp ruhlarımızı ferahlatan Rabb'imize şükürler olsun ki, yine Ramazan'a eriştik. Nice dostumuz, akrabamız Ramazan'a ulaşmadan Rab'lerine kavuştular. Onlara sorsak belki, "Keşke şu Ramazanı da ihya etseydim, feyizleriyle ruhumu yıkasaydım da ebedi iklime o doygunlukla göçseydim" derlerdi. Ama onlara kismet olmadı. Biz Ramazan'a kavuştuk; fakat acaba bayramı göreceğimizin garantisi var mı? Tabii ki yok. O halde Ramazan ayının gecelerini de, gündüzlerini de çok iyi değerlendirmeli, elden geldiğince ibadete, hayır ve hasenata ağırlık vermeliyiz. Bir mü'mine tebessümümüz bile ahiret yurdunda karşımıza zenginlikler olarak çıkacak. Çünkü, Ramazan ayı çok kârlı bir uhrevî kazanç mevsimidir. Sevgili Peygamberimiz, Ramazan'ın önemi hakkında şöyle buyurmuştur: "Kim inanarak ve mükafatını Allah'tan bekleyerek Ramazan'ın gecelerini ihya ederse, onun geçmiş günahları bağışlanır." (Nesai, İman, Bab 22, V, 117)

Yine Kutlu Önderimiz, "Ramazan'ın evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu da cehennemden kurtuluştur. Her kim, bu ayda idaresi altında bulunanların iş yükünü hafifletirse, Allah ona mağfiret eder ve cehennem azabından kurtarır". "Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları açılır, cehennemin kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulur." (Buhari, Savm, 5) buyuruyor.

## Sabır, iyilik ve güzellik ayıdır

Ramazan ayı, Müslüman'ın rızkının artırıldığı bir aydır. Her kim bu ayda oruçlu bir kimseye iftar ettirirse, günahlarının affına ve cehennemden kurtuluşuna vesile olur. Ayrıca ona iftar edenin sevabı kadar sevap verilir ve iftar eden oruçlunun sevabında da bir eksilme olmaz. Bu iftarın mükellef sofralar ve ziyafetler şeklinde düzenlenmesi de şart değildir. Bir lokma ekmek, bir hurma veya bir yudum su ile de olsa aynı sevap alınabilir. Yeter ki ikramlar, Allah rızası için yapılmış olsun. İftar davetlerinde lüks ve israftan kaçınılmalı ve bu davetlerde fakirlere de yer verilmelidir. Nitekim Peygamber Efendimiz bu konuda bizleri şöyle ikaz etmektedir: "En kötü davet, zenginlerin çağrılıp; fakirlerin çağrılmadığı davettir." (Müslim, Nikah, 110, II, 1053-4).



FOTOĞRAF: REUTERS

## Ramazan ayı Kur'an ayıdır

Ramazan ayına kıymet veren olaylardan biri de yüce kitabımız Kur'an'ın bu ayda Sevgili Peygamberimiz'e indirilmeye başlanmasıdır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de; "Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olan Kur'an'ın indirildiği aydır." (Bakara, 185) buyurulmaktadır. Peygamberimiz (sas) ve ashabı Kur'an'ı en çok bu ayda okurlar; cömertliği en çok bu ayda gösterirler ve ibadeti en çok bu ayda yaparlardı. Hele bu ayın son on gününe ulaşıldığında ise Sevgili Peygamberimiz, zamanının büyük kısmını ibadete ayırırdı. (Müslim, İtikaf, 7).

Gelin Ramazan ayında camilerimizi olduğu gibi evlerimizi de Kur'an tilavetiyle ihya edelim. Zira Sevgili Peygamberimiz Kur'an okunmayan evi kabristana benzetmiş ve şöyle buyurmuştur: "Evlerinizi kabristana çevirmeyin! İçerisinde Kur'an okunan eve şeytan girmez (Tirmizi, Fedail, bab, 2, V, 117). Bununla birlikte Kur'an'ın hikmeti ve ayetlerinin anlamı üzerinde genişçe düşünelim. Çünkü O bizleri her türlü kötülüklerden koruyacak ve mutlu bir hayatın yöntemini gösterecek İlahi bir rehberdir. Alimlerin doyamadığı bilgi ve hikmet kaynağıdır. Kalplerimizi onun mesajının nuruyla nurlandıralım. Bu ayda yapacağımız iyilikler ve ibadetlerle Allah'ın rızasını kazanarak kendimizi affettirme fırsatını kaçırmayalım.



# Ayrıcalığı yaşıyın Live the privilege

Sağlıkla, güvenle  
With health  
and confidence



**orkide**

"Since 1979"



BS EN ISO 9001:2000

KÜÇÜKBAY YAĞ VE DETERJAN SANAYİİ A.Ş.

Ankara Cad. No: 102 Bornova - İzmir - Türkiye

Tel: (232) 388 25 57 Pbx Faks: (232) 388 37 92

www.orkide.com.tr • e-mail:orkide@orkide.com.tr

# Oruç, ruhumuzun gıdasıdır

## Ramazan ayında nefisler gemlenir

Nefsin iyiliğe de kötülüğe de meyli vardır. (Şems, 91/8) Eğer insan, İlahi emirlere kulak verir ve o istikamette hareket ederse, Allah'ın rızasına ulaşır. Eğer nefsanî arzularına göre bir yol tutarsa, o yol insanı sefahate ve günah bataklığına düşürür. Oruç, nefsin süfli arzularına karşı bir kalkandır. Sevgili Peygamberimiz, "Hayatım elinde olan Allah'a yemin ederim ki, oruçlunun ağız kokusu, Allah indinde misk kokusundan daha hoştur. Cenabı Hak buyurmuştur ki: Madem ki oruçlu kimse benim rızam için, yemesini, içmesini, cinsi arzusunu bırakmıştır. Onun sayısız ecirini ben veririm. Halbuki başka ibadetlerin hepsi on misliyle ödenmektedir." (Buhari, Savm 31, H.No: 919)

### ■ HÜSEYİN AVNİ ATEŞ

Ramazan ayında oruç tutmak, İslam'ın beş temel esasından biridir. Oruç, Allah'ın rızasını kazanmak için ibadet maksadıyla gün boyu yemekten, içmekten, cinsel ilişkiden uzak durmak suretiyle yerine getirilen bir ibadettir. Her şeyin bir zekatı olduğu gibi bedenin zekatı da oruçtur. Oruç, Yüce Allah'ın bizlere ihsan ettiği sayısız nimetlere karşılık O'na şükranlarımızı arz etmektir. Oruç sabrı geliştirir. Nefsi terbiye eder, günah işleme temayülünü önler; insanı iyiliğe yönlendirir ve güzel ahlaka ulaştırır. Bunun için Yüce Allah, gönderdiği bütün dinlerde orucu farz kılmıştır. Kur'an'ı Hakim'de şöyle açıklanmaktadır: "Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden evvelkilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı." (Bakara, 2/183)





## Oruçla toplum huzur bulur

Allah rızası için tutulan oruç, insanı günahlardan uzaklaştırdığı gibi, gönüllerde güzel duyguların yeşermesine de vesile olur. Fitne, fesat, haset, dedikodu ve yalan gibi kötü huylardan insanı uzaklaştırır, toplumda huzur ve güvenin yerleşmesini sağlar. Yapılan araştırmalar da Ramazan ayında suç işleme oranının düşüş kaydettiğini göstermektedir. Bir Müslümanın, özellikle oruçlu iken günah işlemesi, orucun ruhuna ve hikmetine aykırıdır. Bu hususta Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuşlardır: “Her kim yalan, iftira, gıybet ve kovuculuğu terk etmezse, Cenab-ı Hak o kimsenin yemesini, içmesini bırakmasına değer vermez. (Buhari, Savm, 31, H.No:926).

**Oruç sıhate vesiledir** Orucun, ruh ve beden sağlığı açısından bir çok yararının bulunduğu da unutmamalıyız. Nitekim Sevgili Peygamberimiz bu konuda şöyle buyurmaktadır: “Oruç tutunuz ki sağlıklı olasınız.” (Ahmet b. Hanbel, Müsned, II, 280)



FOTOĞRAF: MUSTAFA KIRAZLI



## Fitre nedir?

Ramazan Bayramı'na kavuşan ve dinen zengin sayılan Müslümanların, kendileri ve bakmakla yükümlü oldukları kişiler için fakirlere vermeleri gereken belli miktarda mal ya da paradır. Halk arasında fitre denilen sadaka-i fitır, insan fıtratındaki yardımlaşma ve dayanışmanın bir gereği olarak insan varlığının zekatı kabul edilmiştir. Bu nedenle sadaka-i fitır'a, "can sadakası" veya "beden sadakası" da denilmektedir. Diğer taraftan fitre, yoksulların ihtiyaçlarının giderilmesinde, bayram gününün neşesinden onların da istifade etmelerinde önemli bir rol oynar. Verilecek miktarı her yıl Diyanet teşkilatı duyurmaktadır.

FOTOĞRAFLAR: İBRAHİM USTA, AP

## İmsak Nedir?

Oruç niyetiyle yeme, içme ve cinsel ilişkiden uzak durmaktır.

## Mukâbele nedir?

Kur'an-ı Kerim'i, birinin yüzünden veya ezbere okuması, diğerlerinin de onu takip etmesidir.

## Kaza ne demektir?

Vaktinde tutulamayan oruçların daha sonra gününe gün olarak tutulmasıdır.

## Orucun kefareti nedir?

Ramazan'da mazeretsiz olarak kasten orucu bozmanın cezası olarak peş peşe tutulan altmış günlük oruçtur. Buna bozulan orucu da eklersek 61 gün olur.

## İtikaf nedir?

Ramazan ayının son on gününde, cuma namazı kılınan bir mescitte gece gündüz kalıp ibadet etmeye itikaf denir.



## Teravih namazı nedir?

Sözlükte rahatlatmak, dinlendirmek anlamlarına gelen tervîha kelimesinin çoğulu olan terâvih, dinî bir kavram olarak, Ramazan ayında, yatsı namazı ile vitir namazı arasında kılınan nafîle namaza verilen isimdir. Bu namazın her dört rek'atinin sonunda bir miktar oturulup dinlenmek müstehaptır. Terâvih namazı, erkek ve kadınlar için sünnet-i müekkededir. Hz. Peygamber, "Kim inanarak ve sevabını Allâh'tan bekleyerek Ramazan namazını (teravih) kılarsa, onun geçmiş günahları bağışlanır." buyurmuştur. (Buhârî, Salâtü't-Terâvih, 1; Müslim, Müsâfirîn, 174)



### Oruç kimlere farzdır?

Oruç ergenlik çağına ulaşmış, akıllı ve Müslüman olan herke-se farzdır.

### Ru'yet-i hilâl ne demektir?

Kamerî ayların başlangıcını belirleyen Hilal'in görülmesidir.

### Sahur nedir?

İkinci tan yeri ağarmasından az önceki vakit ve bu vakitte yenen yemektir.



FOTOĞRAF: KURŞAT BAYHAN

### Temcid nedir?

Temcid, "ululamak, yüceltmek" anlamına gelir. Geleneğimizde müezzinlerimiz sahur vaktinde minarelerden ilahiler, kasideler, gazeller okuyarak Rabb'imizin mübarek ismini tatlı sesleriyle zikreder, mü'minleri evlerinde ruhen mesrur ederlerdi. Zamanla sahur yemeği ifadesi "temcid yemeği"ne dönüşerek kelime bir zaman dilimini tanımlamada kullanılmaya başlanmıştır.

### Zekat nedir?

Dinen zengin sayılan Müslümanların, belirli yerlere sarfedilmek üzere, mallarından vermekle yükümlü oldukları belli bir paydır. Zekat vermenin belli bir zamanı olmayıp, farz olduğu andan itibaren verilmesi gerekir. Bunun için belli bir ayı veya Ramazan'ı beklemeye gerek yoktur. Ancak, zekat vermekle yükümlü olanların, yükümlü oldukları andan itibaren en kısa zamanda zekatlarını vermeleri uygun olur.

*Dimitri aslen Gagavuz Türklerinden, annesi ise Rus. Hastalıklar, sıkıntılar derken sürüklendiği hayat onun hidayet yoluyla buluşmasına, hatta bunu annesine de ulaştırmasına sebep olmuş.*

■ ÖMER ŞAMİL KAFKAS

## Dimitri: Kendimi bir tüy kadar hafif hissediyorum

Dimitri Patraman. Ona kısaca Dima diyorlar... Moldova'nın Gagauziya bölgesindeki Komrat (Kömürat) şehrinde doğmuş. Şu an 23 yaşında olan Dima, İslam'la yeni tanışmış bir insan. Onun ve annesinin hayatı dinleyenlere ibret dolu tablolar sunuyor. Onlar aslında, gerçek imanla insanların ne kadar büyük bir huzura erebileceğinin canlı şahitleri.

Dima'nın çocukluğu Rusya'da geçmiş. Babası aslen Gagavuzlardan, annesi ise Rus kökenli. Anne ve babası Rusya'nın kuzeyindeki Magadan bölgesindeki altın madenlerinde çalışmışlar. Rusya'nın çok soğuk olduğunu, hava sıcaklığının eksi 50 derecelere düştüğünü anlatıyor. Dima, bu soğuklara dayanamış, hastalanmış, romatizma olmuş, bacaklarının alt tarafı bir süre sonra tutmaz olmuş. Onu muayene eden doktorlar, "Bu çocuğu sıcak yerlere götürün, yoksa asla iyileşmez!" demişler. Ve 1993'te Moldova'ya geri taşınmış aile.

Bu dönemi anlatırken Dima, "İlahi inayet!" diyor; çünkü onun

hayatını değiştiren Türkler de o dönemlerde gelmişler oralara. Kaderin, onlarla yollarını kesiştirmek için oraya sürüklediğine inanıyor. Sovyetler yeni parçalanmış ve o dönemlerde de zaten Moldova'da ekonomik durumlar çok kötüymüş. Babası da bir umut, çalışmak için Türkiye'ye gitmiş. Dima da bir Rus okuluna başlamış. Oradaki bir Rus arkadaşı, "Buraya Türkler gelmiş, isteyenlere Türkçe öğretiyorlar." demiş. Babasının da Türkiye'de olmasından dolayı ilgisini çekmiş. "Babam oradaysa, öğreneceğim Türkçe bir işime yarayabilir." diye düşünmüş. Ayrıca o Rus arkadaşının, bu Türklerin misafirperverliğinden ve yardımseverliğinden bahsetmesi merakını daha da celp etmiş. Rus okuluna giderken, bir yandan da Türklerin yanına gidip gelmeye başlamış. Oradaki Hasan adlı bir Türk'ü hiç unutmuyor. Kış ortasında bile bahçede botlu, kabanlı futbol oynadıkları günleri zevkle anlatıyor ve ekliyor: "Artık romatizma ağrılarımı unuttum, tamamen iyileştim!"





FOTOĞRAFLAR: ÖMER SAMİL KAFKAS

Dimitri, tanıştığı Türklerin farklı özelliklerinden kısa sürede etkilenmiş. İlk başlarda, "Herkes içki içiyor, kötü alışkanlıkları var. Siz niye bu kadar fedakârsınız diyormuş.

## Fedakâr Türkler

Oradaki Türklerden neden çok etkilendiğini sorduğumuzda, "Fedakârlıkları!" diyordu hemen ve açıklıyordu: "Fakirdik, elimizde hiçbir şey yoktu. Onlar ise çok fedakârdı ve paylaşımcı bir ruha sahiplerdi. İhtiyacımızı hissettiklerinde üzerlerindeki gömleklerini, ceketlerini bile çıkarıp verirdi. Oralarda böylesi şeyler hiç görülmemiş bir şeydi! Bir insanı mutlu etme ve iyilik adına böyle bir iyilik yapma... Biz ilk onlarda gördük!"

1994'te babasını kaybetmiş ve annesiyle baş başa kalmışlar. Kendisini toparlayıp okumaya devam etmiş. Bu sıkıntılı anlarında o Türklerin varlığı ona moral kaynağı olmuş. O dönemlerde Türkçe adına sadece iki şey biliyor-muş: "ekmek" ve "nâparsın?"

Türklerin yanında Türkçeyi öğrenmiş. Öğrendikçe de ilgisini çeken hususları sormaya başlamış. İlk sorusu da şu olmuş: "Çevremdeki insanlar içki içiyorlar, kötü sözler konuşup duruyorlar. Sizde neden yok bunlar? Sizin farkınız nereden geliyor?" Sonraki sorusu da: "Bu fedakarlığınızın kaynağı ne?" Onların cevabı, "Asıl biz senin şaşırmana şaşırdık; çünkü bizim kültürümüzde bunlar çok normal şeyler." olmuş. Bu cevap onda daha bir hayranlık uyandırmış ve onlar gibi olma hayali uyanmış içinde.

## İslam'a ilgi giderek artıyor

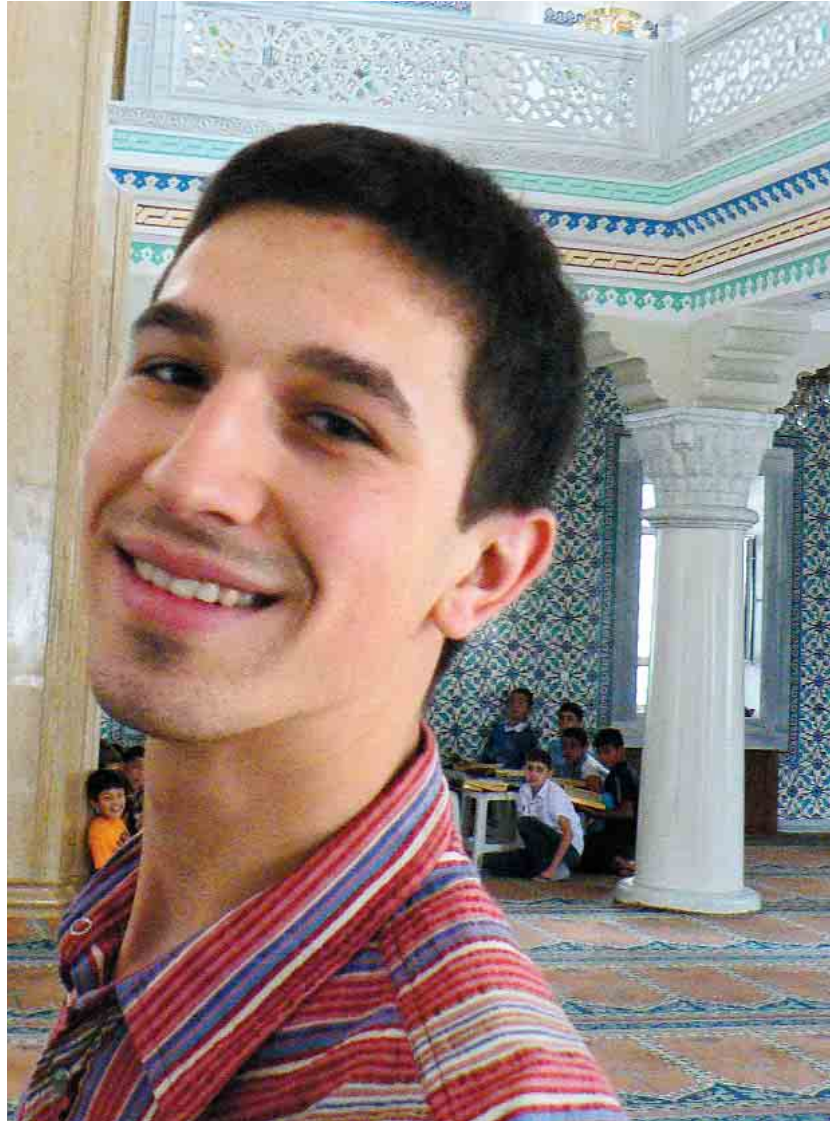
Yanına uğradığı bazı zamanlarda Hasan abisinin bir odaya çekilip namaz kıldığını görmüş ve bu çok ilgisini çekmiş. Bir gün onların evine ziyarete geldiğinde de Hasan abisi namaz kılması için müsait bir yer istemiş. O, namaz kılmak için o da ona bakakalmış.

Onu otobüs durağına uğurlarken de, uzun süredir içinde tuttuğu düşüncesini açmış: "Hasan abi artık ben de Müslüman olmak ve namaz kılmak istiyorum!" O da, "İyi düşün, bak böyle kararlar önemli kararlardır, geri dönüşü de olmaz. Ailenin, annenin de görüşünü al." diye cevaplamış.

Bunun üzerine de düşüncesini annesine de açmış. Annesi de, "Oğlum; bu hayat senin ve karar verecek olan da sensin." demiş. Bunun üzerine konuyu ikinci defa Hasan abisine açmış ve ondan yine aynı cevabı almış: "Bir başka zaman..."

### "Gel bitirelim şu işi!"

22 Nisan 1997 tarihi onun için çok önemli bir tarih. Bu tarihte üçüncü kez meseleyi açtığında ve Hasan abisi yine, "İyi düşün." dediğinde, "Yeter artık Hasan abi, ben Müslüman oluyorum!" demiş. Ve sormuş: "Müslüman olmak için çok şey lazım mı?" O da, "Kelime-i şahadet denilen bir cümleyi söylemen yeterli." diye cevaplamış. Bunu duyunca çok şaşırmış Dima; çünkü o çok daha teferruatlı bazı "ritüeller" bekliyormuş. Bunun üzerine, "Hadi, ne gerekiyorsa yapalım, bitirelim bu işi!" demiş. Hasan abisi önce kelime-i şahadetin anlamını açıklamış, sonra



Dima, ziyaret ettiği camilerde ayrı bir manevi huzur bulduğunu söylüyor.

da bu kelimeyi kalple tasdik ederek söylemesi gerektiğini anlatmış. Hasan abisi kelime kelime söylemiş, o da tekrarlamış, böylece kelime-i şahadet getirmiş. Sonra da Hasan abisinin tavsiyesi üzerine banyo yapmış, ona çok değişik ve etkileyici gelmiş; her şeyden arındığını simgeleyen bu davranış... Banyodayken kulağında hep Hasan abisinin sözle-

ri yankılanıyormuş: "Şu andan itibaren bütün günahların temizlendi."

Banyosunu yaparken bütün hayatı gözlerinin önünden şöyle bir geçip gitmiş; hata ve yanlışlık olarak gördüğü bütün davranış ve sözleri... Hepsinden arınmış olarak, büyük bir huzur kaplamış içini. "Bütün bu veballerimden arıyorum şimdi!" diye sevinmiş.



“Önceleri, bir elimde kitap namazı öyle kılıyordum, rükua ve secdeye giderken onu bir kenara bırakıyordum.”



## Ve ilk namaz

“Benim için en önemlisi namazdı.” diyor Dima. Namazın nasıl kılındığını Hasan abisine tek tek yazdırmış. Hasan abisinin ona ilk öğrettiği şey “Besmele” imiş. “Bismillah her hayrın başıdır.” demiş, o da o mübarek kelime ile başlamış yola. Hasan abisi ona bir de namaz surelerinin olduğu bir kitapçık hediye etmiş. İlk namazlarını bu kitapla kılıyormuş. O zamanları gülererek anlatıyor: “Bir elimde o kitap, namazı öyle kılıyordum, rükua ve secdeye giderken onu bir kenara bırakıyordum, kalkarken tekrar alıyordum. Sureleri ezberleyinceye kadar böyle devam ettim.”

Mayıs ayında da lise sınavlarına girmiş ve birinci olarak, burslu okuma hakkı kazanmış. Bunu da mânâ âleminde bir teşvik olarak görmüş ve şöyle düşünmüş: “Git, doğru yoldasın!” Okulu başkentte imiş ve okulunun yurdunda kalıyormuş. Kimselere Müslüman olduğunu açıklamıyormuş o zamanlar. Namazlarını da tenhalar da eda etmeye çalışıyormuş.

İlk defa annesinden ayrıldığından bu hayat ona çok zor gelmiş. Yine orada da Hasan abisi imda-

dına yetişmiş. Annesiyle konuşması için ta uzaklardan ona telefon kartı gönderirmiş, oralara gelip gidenlerle... O da her gün annesini arar ve onunla konuşur, hasret giderirmiş gözyaşlarıyla...

### Hasan abiyi unutamam

Her sıkıntı anında Hasan abisinin yardım elini görmüş ve bunları hiç unutamamış: “Bir kış ortası izne annemin yanına gitmiştim. Annem de ekonomimize faydası olsun diye Türkiye’ye mal satmaya gitmişti. O akşam Hasan abi aramıştı, evde yalnız olduğumu duyunca, ‘Meraklanma, korkma. Çıkar gelirim yanına.’ demişti. İki saat sonra, bir gece yarısı kapım çalınmıştı. Heyecanlanmıştım, kim olabilir ki diye... Kapıyı açtığımda Hasan abim karşımdaydı. Kar içindeydi ve ona sımsıkı sarıldım. Üzeri keskin bir mazot-benzin kokuyordu. ‘Abi bu koku ne böyle?!’ diye sordum. Yolda otostop yapmış, bir kamyon denk gelmiş, onunla gelebilmiş buralara...” Bunları anlatırken sesi titriyor ve çok duyulanıyordu Dima.



Dima önce hukuk fakültesine giriyor, orayı kendine uygun bulmuyor ayrılıyor ve yabancı diller bölümüne geçiyor. "Zaten İngilizceyi biliyordum." diyor ve ekliyor: "İspanyolca gramerini de öğrendim. Bir 4 yıl daha okumama gerek yok diye düşünmeye başladım."

Bir gün evine izne gittiğinde 2 yıldır hiç açmadığı bir çekmeceyi açtığında bir otomatik 0,5 kurşun kalem görüyor. Bunu, ilk Müslüman olduğu gün Hasan abisi hedi-

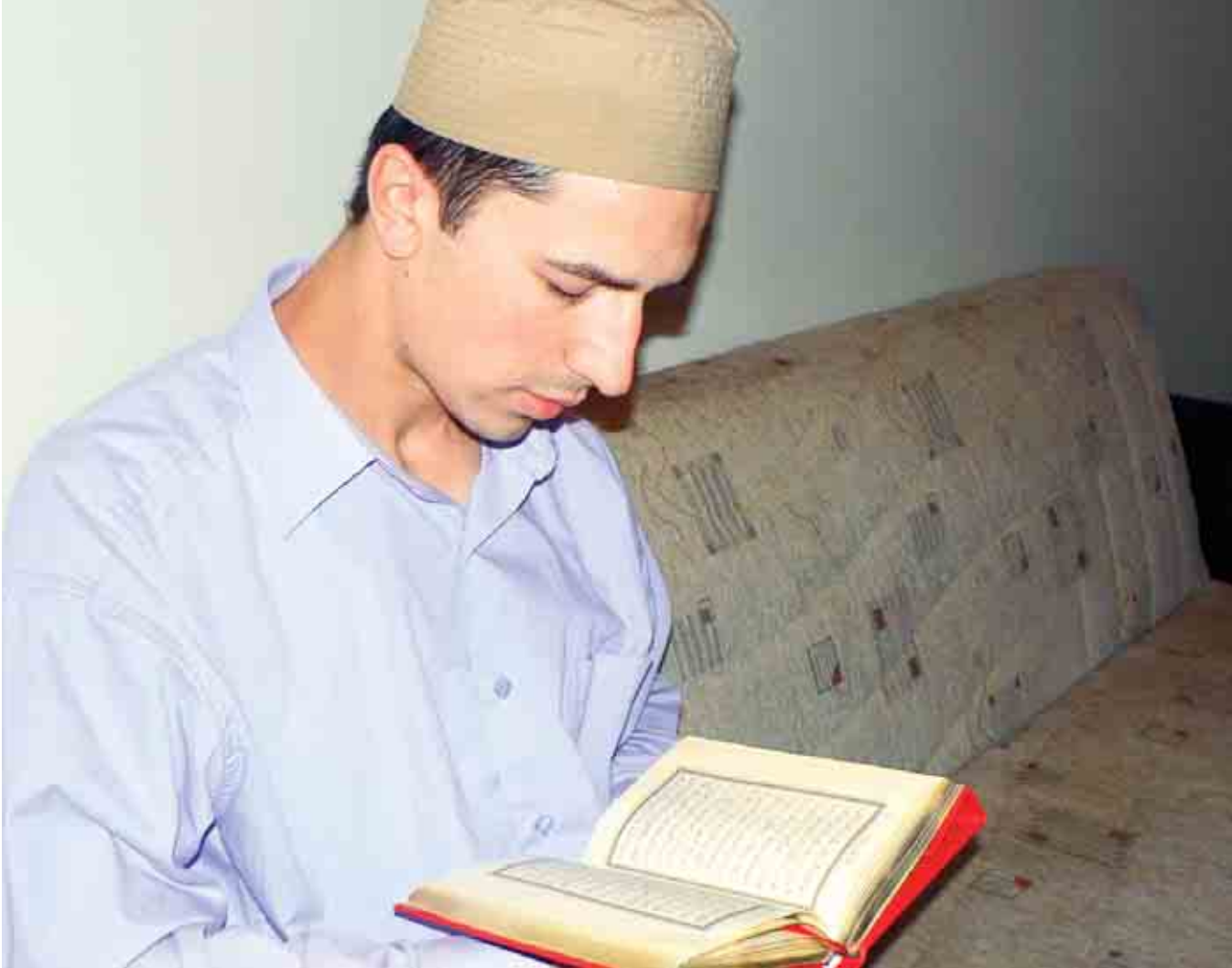
### Üniversite koşturmacası başlıyor

ye etmiştir. Onu elinde çevirirken üzerindeki bir yazı dikkatini çekiyor: "Journalist (gazeteci-muhabir)". Bunu bir işaret olarak kabul ediyor ve şöyle düşünmeye başlıyor: "Yahu sen boşu boşuna uğraşp duruyorsun, asıl kaderin ta başta çizilmiş de haberin yok!" Ve o zaman gazeteci olmaya karar veriyor.

Bölümünü yeniden değiştiriyor.

Diğer öğrencilere elinden geldiğince yardımcı olmaya çalışırken bir yandan da oranın en büyük radyolarından birisinde çalışmaya başlıyor. Onlar, onun haberleri sunmasını isteseler de o DJ'liği tercih etmiş.

Şu an 4. sınıfa geçmiş durumda ve bir haber ajansında muhabir olarak çalışmaya başlamış. Ajansta Rusça ve Romençe haberlerin Türkçeye çevrilmesi işini de yürütüyormuş.



## Anne Lubov Patraman: Ya kak pörişka!

"Kur'an okurken, Müslüman olmayanların ahiretteki hallerini gördükçe içim parçalanıyor."

Rus asıllı olsa da Moldova'da doğmuş annesi. Anneannesi ise Rusya'dan gelmiş. Anne Lubov Hanım şu an 46 yaşında ve Moldova Komrat'ta yaşıyor. Geçen Ramazan ayında o da İslâm'la müşerref olmuş. Dimitri yani kısaca Dima, annesinin Müslümanlığa giden sürecini şöyle anlatıyor:

"Annemin Müslüman olmayışına çok üzülüyordum. Kur'an okurken, Müslüman olmayanların ahiretteki hallerini gördükçe içim parçalanıyordu. Annem bir Yaratıcı'ya inanıyordu ve O'na dua etmenin yeterli geldiğine inanıyordu. Ben Kişinev'de, o ise Komrat'ta idi; ama benim üzüldüğümü biliyordu. Ve bir gün izinde iken, 'Anneciğim, bu dünyada bazen ayrı kalıyoruz böyle. Belki de ahirette sonsuz ayrı kalacağız, işte ben buna üzülüyorum!' dedim. Bunun üzerine o da çok üzüldü, sarsıldı ve o gün-

den sonra düşünmeye başladı. Her yanına gittiğimde de Kur'an'dan önemli gördüğüm bazı yerleri okuyordum, özellikle de cennet ile ilgili kısımları.

2005 yılının Ramazan ayının 14. günü. Yine o sabah Allah'a bu meramı için dua ediyormuş; ama bu seferki halet-i ruhiyesi bir başkaymış:

"Hiç o kadar samimane dua etmemiştim. İçimde bir çılgılık olmuştu dileğim! Eve gittim, annem akşam yemeği hazırlamıştı. İftarımı açtım. Annem yine beni üzüntülü görmüştü. Her zamanki gibi halimi hatırlıyordu, ben de, 'Anne, her şeyim iyi, yolunda; ama bir şey var ki, beni devamlı olarak üzüyor.' dedim.

Ne olduğunu sormadı, anlamamıştı. Sustu epey bir, şöyle bir baktı ve, 'E tamam o zaman, Müslüman olayım!' deyiverdi. Çok şaşırmıştım. Sonra, 'E nasıl olacağım?' diye sordu, ben de, 'Kelime-i şehadet getirmen yeterli.' dedim.

'İyi o zaman, yemeğini bitir de olayım.' dedi. Ben de heyecanla; 'Yok, o kadar beklemene gerek yok.' dedim ve ona kelime-i şehadetini söyledim, o da tekrarladı ve Müslüman oldu! Sonra gitti bir duş aldı. Geldiğinde kendisini nasıl hissettiğini sordum: 'Ya kak pörişka!' yani, 'Bir tüy kadar hafif!' dedi. Tam da benim hissettiğimi hissetmişti o da demek."

Annesine iki hafta sonra tekrar duygularını sorduğunda da Dima şu cevabı almış: "Dünya tam bir anlam kazandı. Bundan önce çok sıradan ve mânâsızmış!"

## Ya diğerleri?!

"Şimdi de annem; benim ona üzüldüğüm gibi, kendi annesi için üzüyor." diyor Dima. Annesinin üzüldüğü bir gün şöyle demiş ona: "Anne, sen de kendi annene dua et, Allah her kapıyı açar!"

Dima da boş durmuyor ve anneannesi Nadejda'nın (Rusça 'ümit' demekmiş) imanının tadına varması için bol bol dua ediyormuş. Sadece onun için değil; teyzesi Svetlana, dayısı Genadiy için, babaannesi Anna için...

Tam bir eski Gagavuz olan ve eski Osmanlıları çağırıştıran ve şu an 80 yaşında olan babaannesi Anna eskiden beri Zebur okurmuş. Dima son zamanlarda onu ziyarete gittiği bir gün, Babannesini onun oruçlu olduğunu öğrenince, onun inançlı birisi olmasına çok sevinmiş. Dima diyor ki: "O bana Allah'ı anlatırken ağlıyordu ve aynen şöyle dedi: 'Allah pek kavi!' İnşallah o da bu imanla Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed'i (sas) de tanıma şerefine nail olur."



Dima, bir haber ajansında çalışıyor.

## ■ ALİ DEMİREL

Kur'an'ın geliş gayesi ve geliş keyfiyeti tamamen irşad esasına bağlıdır. İnsan, kalb ve ruhun hayat derecesine ancak Kur'an'ın irşadına tâbi olmakla ulaşabilir. Zira, insanın insanlık semâsına yükselebileceği yolu ancak Kur'an göstermiştir. İşte, insanın bu uzun seyri kıyamete kadar devam ettirebilmesi içindir ki, Cenab-ı Hak, Kur'an'ı muhafazası altına almıştır. Ancak bütün icraatına sebepleri perde yapan Allah (c.c.), bu icraatına da sebepleri perde yapacak ve bu kudsi işte kudsilere topluluğunu şereflendirecektir.

Her semâvî kitap, kendi nebisinden sonra, o davanın havarilerinin omuzlarına yüklenir. Kur'an için de aynı prensip geçerlidir. Bir farkla ki, nasıl Kur'an bütün semâvî kitapların en yücesi ve en ulvisidir, onu omuzlayacak cemaat de diğerlerine kıyasla en ulvî ve en yücedir. Zira ki, Kur'an, varlığın Medâr-ı İftiharına inmiştir. Ve o cemaatı, böyle bir Nebi yetiştirmiştir. Onların arasında Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali gibi büyük dehâlar vardır. Ve yine onların Bedir'de arslanlar gibi döğüşen, Uhud'da sarsılmayıp yerinde sebat eden, Hudeybiye'de elini ellerin en nurlusuna uzatıp biat eden yiğit oğlu yiğitler vardır.

Kur'an, dağları yerinden oynatacak azâmet ve ağırlığı ile Hz. Ebu Bekir'in omuzlarına yüklendiği zaman cidden güçlü bir omuz bulmuş oluyordu. O, Fâruk-u Âzâm'la şehbâl açıyor ve Hz. Osman'la dünyanın dört bir yanına yayılıyor ve cihânı nurlandırıyor. Hz. Ali ile ise O'nun apayrı bir buudu keşfolundu. Kur'an evvela O'nun gönül deryasında dalgalandı, daha sonra bu dalgalar tekke ve zâviyeleri netice verdi. Nice büyük veliler ve onları kanatları altına alan müceddidler hep bu mana mektebinde yetiştiler. Hz. Ali'nin gönlü buna bir çekirdek oldu ve bütün tohumlar, cihanın dört bir yanına o muhteşem varlıktan yayıldı.

*Kur'an, kıyamete kadar Rabbimiz'in teminatı altındadır. Her bir ayeti, her bir harfî İlahî murla dolu ve taptazedir. Konuşan Ezel ve Ebed Sultanı olunca, hiç O'nun kelâmı "fânî" olabilir mi? Kur'an, kendisini ihlasla okuyan mü'minlerin gönüllerini de ebediyet iklimine koşturmaktadır.*

**Kur'an'ımız,  
sonsuzla kadar  
bütün tazeliğiyle  
bâkî kalacak**



Esasen her bir sahabiye teker teker ele alıp destanlaştırmak mümkündür. Onlar gökteki melekleri gıptaya sevk edecek kadar seçkin ve asil insanlardır. Bu Kur'an talebeleri, asla kitaplarına ihânet etmediler. Kur'an işte böyle en güçlü omuzlardan ka-ideler üzerine oturdu ve bir abide gibi günümüze kadar mevcudiyetini, zerre kadar tahrif ve tahribe uğramadan devam ettirdi; kıyamete kadar da devam ettirecektir. Zira ona bu teminatı veren doğrudan doğruya Allah'tır. O hiçbir zaman aslî hüviyetinden zerrece inhiraf etmiş değildir. Tahrif çamurları onun arşa değen

## Kur'an-ı Kerim tahribe uğramadı

eteklerine sıçramaktan çok uzaktır. Diğer ilahi kitapların muhteva değişikliğine Kur'an'ın tek bir harfi dahi maruz kalmamıştır. Zira O'nu koruyan bizzat kendi sahibi olan Allah'tır. Ve kıyamete kadar koruyacağına dair de vaadi vardır. Nitekim "Muhakkak ki Kur'an'ı biz indirdik ve mutlaka onu biz koruyacağız." (Hicr, 15/9) ayeti bize bu hakikati anlatmaktadır.

Sırlı ve surlu Hicr Suresi'nin aynı hususiyetleri taşıyan bu ayeti, hiçbir

şüphe ve tereddüte mahâl bırakmayacak bir tarz ve uslûpla Kur'an'ın kıyamete kadar teminat altında olduğunu haber vermektedir.

Rabbimizin verdiği bu teminattan bizler de emin olmalıyız ve zaten de emin bulunmaktayız. Kur'an, kıyamete kadar bütün canlılığı ve tazeliğiyle bâkidir. Belki ara sıra esen muhalif rüzgârlar onu tozlandırarak; fakat küçük bir gayret, hafif bir silkinme ve kendine gelmekle eski parlaklığı ve göz kamaştırıcı hüviyetiyle, mü'minlerin kalb ve kafalarında yeniden canlanacak ve pörsümüş gönüllere can kazandıracaktır.



FOTOGRAF: REUTERS



# GENLER VE HAŞİR Ü NEŞİR

İnsan başıboş bırakılmamıştır. Bütün kitapların haber verdiği gibi her biri ismiyle, cismiyle ve sûretiyle tekrar diriltip hesap vermek ve ebedî hayatlarına başlamak üzere büyük bir mahkemeye sevk edileceklerdir. Gen teknolojisi geliştikçe haşır daha kolay anlaşılıyor.

## ■ ABDULLAH AYMAZ

**B**uhari ve Müslim gibi hadis kitaplarında bahsedildiği üzere, insanlar öldükten sonra haşredilirken, tohumlar ve çekirdekler hükmünde olan ve acbü'z-zenab tabir edilen aslı zerrelere tekrar yaratılacaktır.

Ecza-yı esâsiye ve zerrât-ı asliyeyi içinde toplayan bu küçücük parça, insan için, bir temel olacak ve bunun üzerine insan bedeni bina edilecektir. Demek ki bu mevzu üzerine vârid olan hadis-i şerifler, bugün ancak derin araştırmalarla tespit edilebilen bir gerçeği asırlar öncesinden ifade etmişlerdir.

Bediüzzaman Hazretleri Âsâr-ı Bediyye'de ruhun, bir zerreye bile tutunabileceğini ifade eder. Mesnevi-î Nuriye'de ise şöyle der: "İnsanın, çehre (yüz) sayfasında, alnında, cildinde, ellerinin içlerinde Kader kalemiyle, pek çok çizgiler, hatlar, nakışlar, nişanlar yazılmıştır. Malumdur ki, insanın şu sayfalarında yazılan o kelimeler, harfler, noktalar ve hareketler, insanın ruhunda bulunan mânâlara, maneviyatlara, delalet ettikleri gibi, fıtratında kader tarafından yazılan mektuplara da işaretleri vardır." Ayrıca Bediüzzaman Hazretleri, peygamberlerin mucizelerinin, gelişerek ilmî buluşlara bir işaret ve bir ilham kaynağı olacağını da söyler: "Hem mesela Hz. İsa aleyhisselamın bir mucizesine dair 'Allah'ın izniyle anadan doğma körleri ve alaca hastalığına tutulanları iyileştirir ve ölüleri diriltirim.' (Al-i İmran Suresi, 49) âyetinde, Kur'an, Hz. İsa aleyhisselamın nasıl ahlâk-ı ulviyesine ittibaa insanları sarihan teşvik eder. Öyle de şu elindeki sanat-ı âliyeyi ve tıbb-ı Rabbaniye, remzen terğib ediyor. İşte şu âyet işaret ediyor ki: 'En müzmin dertlere dahi derman bulunur. Öyle ise ey insan ve musibet-ze-

de benî Âdem! Ümitsizliğe kapılmayınız. Her derdin, ne olursa olsun, dermanı mümkündür; arayınız bulunuz. Hatta ölüme de muvakkat bir hayat rengi vermek mümkündür."

Bugün adlî tıp sadece parmak izleri üzerinde durmuyor, bir damla kan, bir saç teli ve bir kepek parçası bile birçok olayı aydınlatabiliyor. Yani Cenab-ı Hak insanın özelliklerini en küçük parçalarında bir şifre olarak yerleştirmiştir. Bugün genetik kopyalamadaki insanların hareket noktaları ve ipuçları işte bu şifrelerdir. Kur'an-ı Kerim'de, "İnsan zanneder mi ki, ölümden sonra Biz kemiklerini toplayıp onu diriltmeyeceğiz? Evet toplarız, hem de parmak uçlarına varıncaya kadar eski halinde düzenleriz." (Kıyame Sûresi, 75/ 3-4 ) ve "İnsan başıboş bırakılacağını mı sanır? Onun aslı, atılan bir su damlası değil miydi? Sonra ana rahmine tutunan yapışkan bir hücre oldu da, Rabbi onu yaratıp düzenledi. Ondan (erkek menisinden) erkek ve dişi olarak her iki cinsi yarattı. Bütün bunları yapan, ölüleri diriltmeye kâdir olmaz olur mu?" (Kıyame Sûresi, 75/ 36-40) buyruluyor.

Bediüzzaman Hazretleri de Kehf Sûresi'nin 49; Kaf Sûresi'nin 17-18 ve İnfitar Sûreleri'nin 10-12. âyetlerine dayanarak diyor ki: "Hem anlarsın ki; insan, ipi boğazına sarılıp, istediği yerde otlamak için başıboş bırakılmamıştır. Belki, bütün amelilerinin sûretleri alınıp yazılır ve bütün fiillerinin neticeleri, muhâsebe için zaptedilir." (10. Söz)

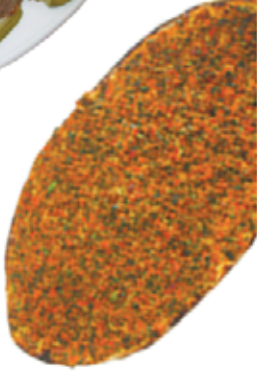
Evet bütün aklî ve naklî delil ve gerçekler gösteriyor ki, insanlar uyandırılmamak üzere kabirlerinde bırakılmayacaklar ve her biri ismiyle, cismiyle ve sûretiyle tekrar diriltilip hesap vermek ve ebedî hayatlarına başlamak üzere büyük bir mahkemeye sevk edileceklerdir.

FOTOĞRAF: REUTERS

Gen yapısındaki muhteşem örgü ve tesadüflere asla yer bırakmayan mükemmellik herşeyin bir Yaratıcının emir ve iradesiyle gerçekleştiğini ortaya koyuyor.



# GELENEKSEL Lezzetler için; Antep'teki sofranız...



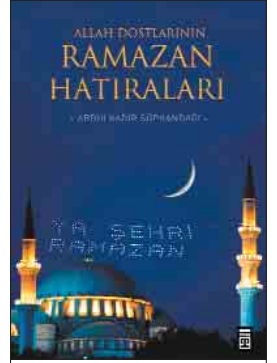
ailem  
KİTAP

## Kutlu insanların kutlu zaman hatıraları

Bütün Allah dostları hayata "Her geceyi Kadir, her geleni Hızır bil!" düsturuyla bakarak hareket ettikleri için zamanın bütününe bir mübareklik katıyorlar. Bu hâl öyle bir noktaya geliyor ki artık onlar için zaman ve mekân farkı kalmıyor. Onlar hep ilahi mevhibelerin tatlı esintileri karşısında göz ve gönülleri Rablerine ayarlı bir hayatta O'nun emirlerine harfiyen uymanın gayretine düşüyorlar. Kitapta Ramazan ayını bütün yönleriyle içine alan yazılara yer veriliyor, ayrıca bu aya ait nükteler de yer alıyor. Kitapta Allah dostlarının ramazan hatıralarının yanında, Osmanlı'dan günümüze "Ramazan Kültürü"ne yer verilerek, özellikle gençlere Ramazan ikliminin güzellikleri anlatılmaya çalışılmış.

Ramazan'ı Allah Resulünün yaşadığı gibi yaşamak isteyenlere güzel bir örnek sunmak için Allah Resulü ve O'nun en yakın takipçileri, O'nun varisleri olan Alimlerin (Allah Dostları) hayatından güzellikler sunulmuş. Kitapta Efendimiz'den başlayarak, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Ali gibi güzide sahabileri, mezhep imamları, Abdulkadir Geylani, Mevlana, İbrahim Hakkı gibi Allah dostlarının ramazanları anlatılmış. Son olarak da Süleyman Hilmi Tunahan, Gönenli Mehmed Efendi, Avırlı Efe Hazretleri, Esad Coşan Hazretleri, Bediüzzaman Said Nursi Hazretleri, Muhammed Raşid hazretleri gibi özellikle son devrin Allah dostlarının ramazanlarından örnekler sunulmaya çalışılmış.

Böylece O'nun ilk dönem dostlarından, günümüze kadar gelen dostlarının güzel hayatlarından bazı örnekler seçilerek Ramazan Ayı'nın nasıl değerlendirilmesi gerektiğine dair iz ve işaretler sunulmuş.



Allah Dostları'nın  
Ramazan Hatıraları  
Abdulkadir Süphandağı  
Timaş Yayınları  
Tel: 0212 513 84 15

- ★ KEBAP ÇEŞİTLERİ
- ★ İSKENDER
- ★ YAPRAK DÖNER
- ★ LAHMACUN
- ★ BEYRAN
- ★ PİZZA
- ★ PİDE ÇEŞİTLERİ
- ★ ÇİÇ KÖFTE
- ★ BAKLAVA & FISTIK

# Üçler

1942'den beri...

Üçler 1: (0.342) 338 18 28 - 336 48 01 Zübeyde Hanım Bulvarı SSK Arkası No:16/İC GAZİANTEP  
Üçler 2: 215 31 11 - 215 44 44 - 45 Telefax : 215 31 12 Nallı Bilen Cnd. Kantar İş Mrk. Altı No : 4

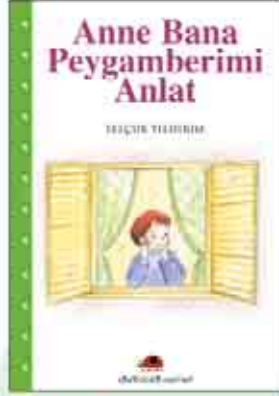
# RAMAZAN KUMANYASI!

“Ruhunuzu ve kalbinizi besleyecek kitaplar”



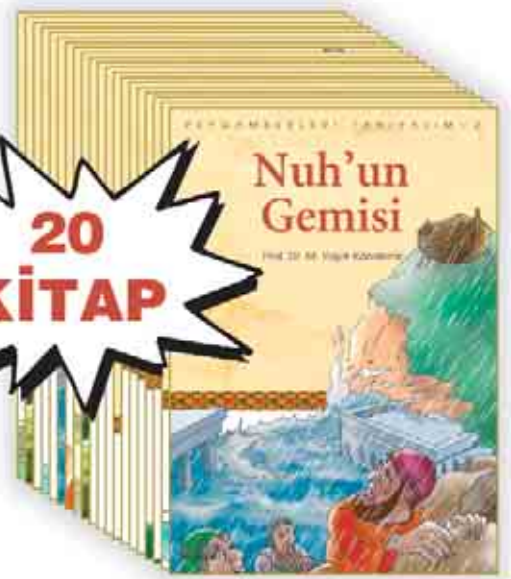
~~6.00~~ YTL **4.20** YTL

(kuşe kâğıt ve renkli resimli)



~~7.50~~ YTL **5.25** YTL

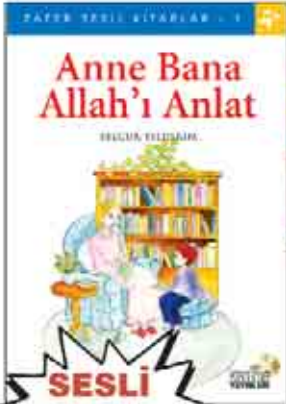
(kuşe kâğıt ve renkli resimli)



Prof. Dr. M. Yaşar Kandemir'in kaleminden  
**PEYGAMBERLERİ TANIYALIM SETİ**

(her biri 16 sayfa kuşe kâğıt ve renkli resimli)

~~50~~ YTL **35** YTL



ZAFER SESLİ KİTAPLAR-1  
ANNE BANA ALLAH'I ANLAT

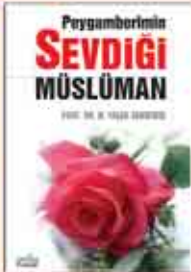
**5.90** YTL

PEYGAMBERİMİZİN HAYATINDAN  
SEÇİLMİŞ ÖYKÜLER

Her bir kitap:

~~6.50~~ YTL

**4.55** YTL



**HADİS EL KİTABI:**

~~10.00~~ YTL **7.00** YTL

**PEYGAMBERİMİN  
SEVDİĞİ MÜSLÜMAN:**

~~15.00~~ YTL **10.50** YTL

**ESMA-İ HÜSNA:**

~~9.00~~ YTL **6.30** YTL



**zafar**  
YAYINLARI

www.zaferdergisi.com  
0 212 512 80 80



**ŞUBELERİNDE ve SEÇKİN KİTAPÇILARDA**



# Emel gümüşse Hümeyra altındır...

Hümeyra Karagöz - Ankara  
Merhaba Emel. Ben Hümeyra. 20 yaşımdayım. İki fakültede birden okuyorum. Bunları neden yazdığımı merak ediyor-sundur. Dr. Can'a yazdığın mektubu ve onun cevabını okudum. Emel sen en azından kekeleyorsun ama ben hiç konuşa-mı-yo-rum. Biliyor musun? Evet (9) aylıkken havale sonucu konuşma merkezim felç olmuş. Yazarak anlaşıyor, yazarak tahsilimi sürdürüyorum. Ya Emel işte böyle, burası dünya ve hepimiz imtiHANDAYIZ. Benimki konuşamamak, seninki keke-melik, birininki kanser, diğerininki görememek, birininki zenginlik, diğerininki fakirlik...

Ne olmuş kekeleyorsan, ne olmuş birileri sana âşık olmaya-caksa? Dünyanın sonu mu? Unutma burada verilmeyenler, ötede verilecek sana da, bana da... Belki omuzlarımızda bir yük ama sabredersek göreceğiz ardındaki güzellikleri... Ayrıca; 1) Diğer insanların göremediği gerçekleri biz rahatlıkla görebiliyoruz, onları da uyatabiliyoruz. 2) Eğer bir erkek sırf sen kekeleyorsun diye seni istemiyorsa, sen haydi-haydi istemezsin. Zaten o sana layık değildir. Çünkü sevgisi gerçek değildir. Bunu sana kekelemelik fark ettirdiği için de şükretmelisin.

3) Hiç mi görmedin etrafındaki özür-lülerin evlendiğini? Kimi göremiyor, kimi konuşamıyor,

kimi duymuyor, kimi yürüyemiyor. Ayrıca beni bugüne dek iki kişi evlenmek için istedi. İçin rahat etti mi? Kaldı ki senin terapi ile düzelme ihtimalin çok yüksek. Benim sıfır.

4) Hayat sürprizlerle doludur. Ne olacağını bilemezsin. Etrafımızda normal insanlar âşık olur evlenir, ama birbirlerini iyi tanıyamadıkları için mutsuzdurlar. Ama sana âşık olan kişi her şeye rağmen, yani gerçek aşk ile sever. O yüzden bunu sağlayan kekelemelik için şanslısın diyebilirim.

5) Bir de şöyle düşün. Sen keke-mesin. Konuşuyor olduğunu farz et. Ama gözlerin görmüyor diyelim. Kapat gözlerini ve 3 saat öyle evin içinde dolaş, yemek ye ve ÖSS'ye çalış. Ya da birkaç gün, "evet hayır" dahil hiç konuşma bakalım. Veyahut 1 hafta hiç el ve ayaklarını kullanma. Hangisine razı olacaksın?

6) Ölmek istemişsin... Emel'cim istersen nefes al ve 3 dakika tut içinde. Ya da ver nefesini ve 3 dk. nefes alma. Belki klasik olacak ama hayat her şeye rağmen çok güzel. Lütfen bu cümleyi basmakalıp zannetme. Anlamanın derinliklerine in.

Elbette bir gün, biri bizi bulacak ve Rabbinden kalan o gerçek aşkı onunla yaşayacağız. Buna inan ve sabret. Çünkü Allah sabredenleri sever ve er geç onları mükâfatlandırır. Gözlerinden öptüm...





# ailem

DR. CAN



FOTOĞRAF: AP

Dr. Can

Ey düşmez kalkmaz ve bir olan Allah'ım. Bu "kızımcım"larım eskiden de "deli" miydiler? Yoksa Dr. Can'dan sonra mı böyle oldular? Akılları normalden fazla, ruhları yıldızlardan öte, zihinleri açık ve yüksek, kalpleri okyanusları aşkın, gözyaşları kevserden kutlu, sevinçleri melekñümün, duaları güvercin kanatları gibi göklerin kapısını çalan...

Hatice, Suna, Esra, Şule, Kübra, Emel, Şeyma, Yasemin, Züleyha, Fatma, Zeynep, Esma, Tuba, Azize, Dilan, Hilal, Bedia derken ve her harften yüzlerce Melek Türkiye'm semalarında kanat çırparken, bir de "Söz gümüşse Hümeýra altındır" çıktı karşıma...

Dr. Can olarak utanıyorum yazı yazmaya...

İstifamı lütfen kabul edin editörlerim.

Bundan böyle tarih susacak, Dr. Can lâl kesilecek; konuşmayan, konuşamayan Hümeýra yazacak.

İnsanlar susacak, melekler dinleyecek.

Pembe yanaklı Aişe Hümeýra konuşacak.

Dememiş miydim her Ailem okuru bir Dr. Can, Dr. Canandır diye. Sahi Hümeýra'cım. Bir de 'tarama özörlöler' için yazsan da şu kel doktor amcanın da hayır duasını alsan diyorum.

Dr. Can'ımızın  
vefatından önce  
kaleme aldığı  
yazılardan...

İftar sonraları kalp krizi ve (tansiyon yükseliği dolayısıyla) beyin kanamaları sık görülüyor. Bu yüzden perhizi bozmamak gerekiyor.



FOTOĞRAF: KÜRSAT BAYHAN

## Sahur ve iftar yemeklerine dikkat! Ağır yemekler kalp krizini tetikliyor

Bol kalorili hamur işleri ile iftar davetlerinde sunulan çeşit çeşit yemekler ve bol şuruplu tatlıların yenmesi, oruç tutarken kilo alınmasına sebep oluyor. Ancak, gün içinde enerji ve su gerekeceği için serin bir hoşaf sahur için ideal olabilir. Yine iftarda fazla serin olmayan bir hoşafla başlanabilir. Çünkü günün sıcaklığıyla düşen kan şekerini takviye etmek gerekir. Aksi halde ağır yemekle başlamak, dayanılmaz baş ağrılarına sebep olabilir.

İftarda yemek süresi toplam 45-50 dakika olmalıdır. Yemekler az ve yavaş yenmeli, iftar mutlaka çorba ya da hoşaf ile açılmalı. Çorba ve ekmeğinizi yedikten sonra biraz dinlenmeli ve 10-15 dakika ara ile bol su içilmeli. Kalp, damar, tansiyon problemi olan insanlar mümkünse sebze yemeklerine ağırlık vermeli, taze fasulye, ıspanak, ısırganotu, patlıcan, semizotu vb gibi az yağlı yemekleri tercih etmelidir.

İftar sofralarının vazgeçilmez parçası olan tatlılar ise yemekten iki saat sonra yenmeli. Sahurda da yağlı yemekler ve börekler yerine bol otlu yağsız gözlemelerin tercih edilmesi gerekiyor. Sahurda yenen şeyler ağır olmamalı. Gün içinde insan açlığa bir şekilde dayanabiliyor; ama susuzluğa dayanmak daha zor oluyor. Bu yüzden hazım sırasında yanma yapacak ve bizi rahatsız edecek yiyeceklerden sahurda kaçınalım. Kahvaltılıklar, patates haşlama, gözleme, salatayla yenecek makarna ve komposto sahur için ideal menüyü oluşturur.